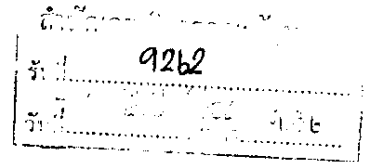

ด่วนที่สุด

ที่ กต 1202/2145

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

3 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างอาเซียนและจีนว่าด้วยความร่วมมือในประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0503/18788 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2552
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ กต 0805/820
ลงวันที่ 30 กันยายน 2552

ตามหนังสืออ้างถึง แจ้งว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เสนอบันทึกความเข้าใจระหว่างอาเซียนและจีนว่าด้วยความร่วมมือในประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่ (ASEAN-China MoU on Cooperation in the Field of Non-Traditional Security Issues) มาเพื่อดำเนินการ พร้อมทั้งเห็นว่าร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวน่าจะเข้าองค์ประกอบที่จะต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภาตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเรื่องนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอทราบความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้อง ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนความเห็นดังนี้

1. ความเห็นเชิงนโยบาย

อาเซียนและจีนมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดมานานกว่า 18 ปี โดยปัจจุบันจีนได้กลายมาเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ของอาเซียนที่มีความร่วมมือในเชิงลึกและเชิงกว้างครอบคลุมหลายสาขา รวมทั้งในเรื่องการต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่อย่างเป็นรูปธรรมนับตั้งแต่ปี 2547 ทั้งนี้ร่างบันทึกความเข้าใจฉบับที่อ้างถึงมีพื้นฐานอยู่บนบันทึกความเข้าใจฉบับเดิมระหว่างอาเซียนและจีนซึ่งมีการนำมาปฏิบัติตั้งแต่ปี 2547 หากแต่มีการปรับให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบภัยคุกคามในยุคปัจจุบัน โดยในการร่างบันทึกความเข้าใจฯ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการหารือกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องและกับอาเซียนและจีนด้วยแล้ว

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ในเนื้อหาสาระหากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามได้

2. ประเด็นมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

2.1 โดยที่คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 6-7/2551 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 ระบุว่า “หนังสือสัญญา หมายถึง ความตกลงระหว่างประเทศทุกประเทศที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกัน และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร” ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจฯ จึงน่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนลงนาม

2.2 สำหรับประเด็นว่าบันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะเข้าข่ายหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรคสอง ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาด้วยหรือไม่นั้น ขอเรียนว่า โดยขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาตามที่รัฐธรรมนูญฯ มาตรา 190 วรรคห้ากำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติที่ผ่านมา กล่าวคือ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2550 เรื่องความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

อนึ่ง ในกรณีที่มิมีปัญหาตามมาตรา 190 วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา 190 วรรคหก ของรัฐธรรมนูญฯ

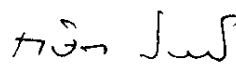
2.3 กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีว่า โดยที่ร่างบันทึกความเข้าใจฯ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูล (ข้อ 2 วรรค 1) การจัดฝึกอบรม (ข้อ 2 วรรค 2) การส่งเสริมความร่วมมือด้านการบังคับใช้กฎหมาย (ข้อ 2 วรรค 3) รวมทั้งการจัดทำวิจัยร่วมกัน (ข้อ 2 วรรค 4) โดยให้เป็นไปตามกฎหมายและนโยบาย (ข้อ 1 และข้อ 2 วรรค 1 c. d. วรรค 3 a.) และตามงบประมาณและบุคลากรของแต่ละประเทศ (ข้อ 4 วรรค 3) จึงไม่น่าจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ก็ไม่น่าที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ตามมาตรา 190 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ

3. ความเห็นเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำในร่างบันทึกความเข้าใจฯ

หากโอกาสอันเหมาะสมพิจารณาปรับถ้อยคำตามหนังสือกระทรวงการต่างประเทศถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ กต 0805/820 ลงวันที่ 30 กันยายน 2552 ดังแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองอาเซียน 1

โทร. 0 2643 5000 ต่อ 4482

โทรสาร 0 2643 5226